

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI **BARTOLOMEJ**

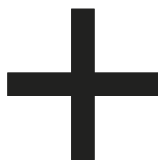
ROČNÍK XIX.

ČÍSLO 8

AUGUST 2011

Zomrel Mons. Rudolf Baláž - Rozhovor s diakonom Petrom Tóthom
Duchovná obnova - Táborný - Božie kráľovstvo v rodine
Zamyslenia o púťach a putovaní - Púť do Santiaga - Sv. Bernadeta

Ďakujeme Bohu, že medzi nami mohol žiť, dávať nám príklad chudoby, pokory a horlivosti za pravdu náš otec

J.E. Mons. Rudolf Baláž

banskobystrický diecézny biskup,
ktorého si Pán povolal k sebe 27. júla 2011.

Narodil sa 20. novembra 1940 v Nevoľnom
1958 – 1963 študoval na RK CMBF v Bratislave.
Napriek dobrým študijným výsledkom mu ani po opakovaných žiadostiach nebolo umožnené ďalšie štúdium.

Kňazská vysviacka: 23. júna 1963

1963 – 1965 kaplán Brezno

1965 – 1967 kaplán Krupina

1967 – 1968 kaplán Vrútky, Kláštor pod Znievom, Vrícko

1968 – 1970 aktuár BÚ Banská Bystrica

1970 – 1971 správca farnosti Pitelová

1971 – 1982 bez štátneho súhlasu, mimo pastoračie, pracuje ako traktorista JRD, neskôr vodič nákladného auta

1982 – 1990 správca farnosti Turčiansky Peter

14. februára 1990 menovaný za biskupa

Biskupská vysviacka: 19. marca 1990 v Banskej Bystrici

Od roku 1994 do 31. augusta 2000 predseda Konferencie biskupov Slovenska.

Od 16. septembra 2003 podpredseda Konferencie biskupov Slovenska.

Modlime sa za dušu tohto verného pastiera, ktorý zanecháva
Božiemu ľudu nádherné svedectvo vernosti pravde.

R. I. P.

kňazi a veriaci ľud
farnosti sv. Bartolomeja

Snažil sa bdieť a očakávať Pánov príchod

Keď najbližší spolupracovníci otca biskupa Rudolfa vstúpili do jeho bytu, našli na pracovnom stole knihu o príprave na večnosť a rozpracovaný príhovor o blahoslavennej sestre Zdenke Schelingovej, lebo mal sláviť svätú omšu 30. júla v Krivej. Otec biskup Rudolf sa snažil byť ten blahoslavený sluha, ktorého pán pri svojom príchode nájde bdieť a očakávať jeho príchod (porov. Lk 12, 37).

Posledné veci, ktorých sa dotkol pred skončením svojho života, sú pre nás tichým svedectvom, v ktorom sa nám z Božej ruky ponúka dobré posolstvo o tom, ako sa on pripravoval na stretnutie s Pánom.

Aj my sa pred Pánom Bohom v duchu obraciame pohľad k životu otca biskupa Rudolfa a radi pripomínáme, čo všetko

dobré utvoril svojou službou človeka, kňaza, biskupa a dnes môžeme povedať, že jeho činnosť, jeho modlitba, jeho duchovné stretnutia s Pánom a jeho stretnutia s ľuďmi znamenali pre neho, že sa so všetkými silami usiloval láskavo sa starať o svojich bratov a sestry a tak sa pripravovať na konečné stretnutie s Pánom.

Otec biskup Rudolf sa narodil 20. novembra 1940 v Nevoľnom ako najmladší zo šiestich detí. Prišiel na svet ako polosirota, lebo jeho otec zomrel krátko pred jeho narodením. Vyrastal v prostredí naplnenom matkinou láskou, mal okolo seba dobrých spolurodákov, učiteľov, kňazov. Ako dieťa zažil vojnu, následne prežíval povojnové obdobie v skromných materiálnych podmienkach a potom prišiel komunizmus, ktorý ho od mladosti duchovne zraňoval a spoločensky obmedzoval.

Jeho osobné ľudské danosti a duchovné povolanie s Božou pomocou umožnili, aby 23. júna 1963 mohol prijať kňazskú vysviacku. Pôsobil ako kaplán v Brezne (1963-1965) v Krupine (1965-1967) vo Vrútkach, Kláštore pod Znievom, vo Vrúcku (1967-1968), následne pôsobil v rokoch 1968-1970 na Biskupskom úrade v Banskej Bystrici. Keď nastalo obdobie normalizácie stal sa správcom farnosti Pitelová (1970-1971). V roku 1971 mu bol odňatý štátny súhlas na vykonávanie kňazskej služby a tak v rokoch 1971-1982 pracoval ako traktorista, neskôr vodič nákladného auta. V roku 1982 dostal znova dovolenie verejne konať kňazskú službu a stal sa správcom farnosti Turčiansky Peter, kde pôsobil až do 14. februára 1990, kedy bol ustanovený za 15. banskobystrického biskupa. Za biskupa bol vysvätený 19. marca 1990.

Jedným z prvých pastoračných projektov otca biskupa Rudolfa bolo **obnovenie diecézneho kňazského seminára**. Dnes Kňazský seminár sv. Františka Xaverského sídli v novovybudovanom modernom komplexe v Banskej Bystrici – Badíne. Otec biskup Rudolf počas 21 rokov svojej služby **vysvätil okolo 200 nových kňazov**. **Obnovil základné a stredné cirkevné školy** v Banskobystrickej diecéze, bol spoluzakladateľom Katecheticko-pedagogickej fakulty sv. Ondreja v Ružomberku a následne aktívne pôsobil pri vytvorení Katolíckej univerzity v Ružomberku.

V roku 1993 začalo v Banskej Bystrici vysielať **prvé slovenské katolícke rádio a dnes ako katolícke rádio Lumen** je známe na celom Slovensku a v zahraničí. Veľkou pastoračnou aktivitou otca Rudolfa bola **diecézna synoda**. Túto diecéznu synodu symbolicky otvoril samotný Svätý Otec Ján Pavol II., keď 12. septembra 2003 navštívil Banskú

Bystricu. Túto historickú návštevu pápeža pripomína aj **Diecézne pastoračné centrum**.

Otec biskup Rudolf **podporil obnovenie prítomnosti pôvodných mužských a ženských rehól na území Banskobystrickej diecézy, ale pribudli aj celkom nové**: kláštor kontemplatívnych klarisiek kapucínok, kontemplatívnych bosých karmelitánok a kláštor benediktínov, prvý v novodobej histórii Slovenska. **Osobitným spôsobom sa otec Rudolf venoval svojim kňazom**, neúnavne sa usiloval utvárať spoločenstvo s nimi, zriadil viaceré nové farnosti, bolo postavených viacero nových kostolov.

Pod vedením otca biskupa Rudolfa **Banskobystrická diecéza vykonáva aj viacero dôležitých sociálnych služieb** v Domove sociálnych služieb, v hospici, cez diecéznu charitu, alebo v špecializovanej nemocnici svätej Agáty. Jeho veľkým pastoračným odkazom je **dokument Pane, zostaň s nami**, ktorý prináša šťavé ovocie diecéznej synody.

Na začiatku svojej biskupskej služby si zvolil heslo: **Pravda vás vyslobodí (porov. Jn 8,32)**. Sú to slová Pána Ježiša, ktoré povedal, keď otvorene hovoril, že prišiel od Boha, že prináša pravdivé posolstvo (porov. Jn 8,26). A že opakom slobody je hriech. Vtedy povedal: Každý, kto pácha hriech, je otrok (Jn 8,34) a pridalo: Až keď vás Syn vyslobodí, budete naozaj slobodní (Jn 8,36). Aj my teraz si želáme, prosíme a dúfame, že pre otca biskupa Rudolfa nastáva opravdivé vyslobodenie v Pravde, ktorým je milosrdné prijatie do Božej náruče, aby sa naplnili slová: „Tvoje milosrdenstvo, Pane, ospevovať budem naveky.“ (Ž 89,2).

Z homílie predsedu KBS, Mons. Stanislava Zvolenského, z pohrebnej svätej omše za zosnulého banskobystrického biskupa Rudolfa Baláža, 3. augusta 2011 v Banskej Bystrici. Redakčne krátené.

Zdroj: TK KBS,

Foto: archív DCM Máják a M. Melicherčíková

Dnes na slovíčko s Petrom Tóthom, diakonom

Povolanie som začul, no mal som pred ním rešpekt

Rád šofériuje, obľubuje biblistiku a liturgiku. Utieka sa k Piovi X. a malej Terezke z Lisieux. To, že na Božie povolanie ku kňazstvu napokon odpovedal až ako 24-ročný, dnes považuje za svoju výhodu. Má 30, považuje sa za mladého príslušníka strednej generácie a chce súčasnej počítačovej a televíznej mládeži pomáhať pri objavovaní nádeje a zmyslu života. Diakon Peter Tóth.

Peter Tóth sa narodil 12. júna 1981 v Leviciach. Keďže si Pán v roku 1992 povolal k sebe do večnosti Petrovho ocka chorého na rakovinu, maminka Margita sa statočne venovala výchove Petra aj jeho dvoch bratov, mladšieho i staršieho. Zmaturoval na Pedagogickej a sociálnej akadémii v Leviciach. Ako malý chlapec trávil letné prázdniny väčšinou u starých

rodičov, alebo s rodičmi pri mori. Ako starší a dospelý už býval radšej doma, kde sa mohol stretávať s kamarátmi. V roku 2006 nastúpil do Kňazského seminára sv. Cyrila a Metoda v Bratislave, keďže v tom čase patrili Levice ešte do Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy. Keď sa 14. februára 2008 prerozdelili hranice slovenských diecéz západnej provincie, jeho rodné mesto dostalo novú materskú diecézu, Banskobystrickú. S povolením otca biskupa Rudolfa Baláža prestúpil do Kňazského seminára sv. Františka Xaverského v Badíne. Deň pred svojimi okrúhlymi narodeninami prijal 11. júna 2011 z rúk otca biskupa Rudolfa Baláža diakonskú vysviacku.

Kto vás najviac ovplyvnil na ceste ku kňazstvu?

Najväčší vplyv by som pripísal príkladu svätcov ako Ján Mária Vianney alebo Pius X. A samozrejme, svedectvu života bl. Jána Pavla II. Ale svoj podiel na tom má iste aj moja

mamička, predovšetkým modlitbami. Tiež náš bývalý pán farár, ktorý doteraz u nás pôsobí ako výpomocný duchovný.

Kedy vás Boh oslovil pre duchovné povolanie?

Povolanie som pocítil ešte v 13 rokoch. Ale potom som ho prestal počúvať, lebo som mal pred ním veľký rešpekt. Až po smrti pápeža Jána Pavla II. sa vo mne povolanie začalo opäť ozývať silnejšie. Vtedy som mal 24 rokov. Nešiel som teda do seminára hneď po skončení stredoškolských štúdií, čo teraz vnímam ako výhodu, keďže som stihol nabrať nejaké životné skúsenosti, ktoré sa mi raz môžu zísť.

Aké ste mali doma zázemie pre toto rozhodnutie?

Zázemie doma bolo výborné, keďže mamička je hlboko veriaca a praktizujúca katolíčka. Mám v nej veľký príklad poctivého a svedomitého života kresťana. Mám sa čo od nej ešte učiť.

Ktorá disciplína je pre vás v štúdiu najvýznamnejšia?

Je ich viac. Určite je to Sväté Písmo, ktoré je dušou celej teológie. Potom dogmatika, morálka, právo a veľmi blízky vzťah mám k liturgike. Do pastorácie je dôležitá aj pastorálna teológia.

Váš obľúbený svätec?

V osobitnej úcte mám našu Nebeskú Matku a tiež jej ženícha sv. Jozefa. Ďalším patrónom je sv. Peter, apoštol, a môj birmovný patrón sv. Ján Mária Vianney. V osobitnej úcte mám aj sv. Pia X. a v poslednej dobe mi prirastá k srdcu sv. Terézia z Lisieux, „malá“ svätica a mučienica lásky.

V akej oblasti by ste chceli vykonávať kňazskú službu? Mládež, deti, starší?

Nejako špeciálne som sa nad tým nezamýšľal, lebo kňaz je poslaný ku všetkým vo farnosti, dokonca aj k neveriacim. Ale mám blízko ku všetkým vekovým kategóriám. Uvidím, s ktorou sa mi bude najlepšie spolupracovať.

Čo si myslíte o dnešnej mladej generácii, ku ktorej tiež patríte?

Od svojich 30. narodenín už oficiálne k mládeži nepatrím... Pripojil som sa k tzv. generácii stredného veku, ale to je, samozrejme, len oficiálny číselný údaj. Určite som stále mladý. No dnešná mladá generácia, ak hovoríme najmä o stredoškólakoch, je už celkom iná. Zaujímavé, ako sa všetko rýchlo mení. Ako malý som sa chodieval hrať von s kamarátmi. Dnes mládež väčšinou sedáva doma pri počítači alebo televízore. Má to na svedomí najmä vývoj dnešnej techniky, ktorá si získava mládež, ale aj ostatných ľudí a ovplyvňuje myslenie. Dá sa povedať, že dnes sa asi menej ľudí seriózne zamýšľa nad zmyslom života. Nevedia si dať odpoveď na túto otázku a neraz to vedie aj samovraždám. V mladých je však stále nádej a tú im treba pomôcť objaviť, pomôcť jej vyplávať na povrch. Kým tú nádej v nich cítiť, stále sa dá s nimi pracovať.

Čo by ste označili za svoj najlepši zážitok v seminári?

Vztahuje sa na spoločenstvo, s ktorým som toho prežil dost'. Tak napríklad v roku 2009 stretnutie so Svätým Otcom v Brne, keď pápež Benedikt XVI. vystúpil z papamobilu ani nie tri metre odo mňa. Ďalej púte do Ríma v minulom roku.

V roku 2011 sme navštívili Svätú Zem.

Aké máte záľuby?

Šport, dobrá kniha, šoférovanie... Tiež dobrá hudba, aj keď mám veľmi rád ticho. Málakedy počúvam hudbu cez mp3 prehrávač. Náročky nespomínam modlitbu a podobne, lebo si myslím, že to nemá byť záľuba, ale niečo, čo bytostne patrí nien ku kňazovi, ale ku každému veriacemu v Krista.

Sme radi, že ste medzi nami v Prievidzi. Ako sa tu cítite?

Aj ja som rád, že ma Pán cez otca biskupa poslal práve sem. Neprišiel som do celkom neznámeho mesta, keďže som minulý rok pomáhal spolubratovi Viliamovi Vlčkovi pri jeho primičnej svätej omši ako ceremoniár. Cítim sa tu veľmi dobre. Na fare je pekné spoločenstvo kňazov. Vekovo sme si všetci blízki, čo vnímam ako pozitívum, lebo je vďaka tomu ľahšia komunikácia a spolupráca. Všetkých srdečne pozdravujem a čitateľom nášho časopisu Bartolomej zo srdca žehnám.

Za rozhovor zo srdca ďakujú

Anka Gálová a M. K.

Foto: Archív Petra Tótha

16. duchovná obnova ruženčiarov v Prievidzi

Už šestnásty ročník duchovnej obnovy prievidzských ruženčiarov sa uskutočnil v tradičnom termíne 22. a 23. júla 2011 vo farskom kostole Sv. Bartolomeja. Obnovu zameranú na tému „Ako dnes vytvoriť ružencové bratstvo?“ viedol provinčný promótor ružencových bratstiev na Slovensku, P. Šimon Tyrol, OP, v spolupráci s ďalšími pracovníkmi Dominikánskeho mariánskeho centra z Košíc - p. Brunom a p. Tóthovou.

Prečo taká téma, prečo taký prednášajúci? Ružencové bratstvo v Prievidzi má už dlhú tradíciu. Mnohé ruže existujú veľa rokov a je do nich zapojených skoro 900 veriacich v 44 ružiach. Zdalo by sa, že sa je čím chváliť. A predsa - mnohí veriaci sú v ružiach iba formálne. Na stretnutí ruženčiarov, ktoré sa pravidelne koná každú prvú nedeľu, sa zúčastňuje možno pätina z nich. Pritom spoločné stretnutie sa na modlitbe celého bratstva je jednou z dvoch základných povinností členov živého ruženca.

Nie je to prípad iba prievidzského ružencového bratstva, podobná situácia je na celom Slovensku. Nové stanovy Ružencových bratstiev, vydané v r. 2007 a doplnené v r.2009, jednoznačne zdôrazňujú túto povinnosť pre správnu činnosť živého ruženca. Preto promótor povzbudzuje jednotlivé ružencové bratstvá na celom Slovensku na uskutočnenie reformy, kde by sa táto zásada uviedla do života.

Ako uviedol promótor vo svojich prednáškach, základom a ovocím ruženca má byť prehĺbenie duchovného života jednotlivých členov vytvorením osobného vzťahu k Bohu. Ruženec má byť kontemplaním Kristovej tváre. Je to modlitba Panny Márie. Preto nemá byť iba množstvom slov, bez kontemplácie je mŕtvly. Reforma musí začať prehĺbením modlitbového života.

Doteraz bola uskutočnená reforma v niekoľkých desiatkach ružencových bratstiev. P. Tyrol nám odporúčal optimálny spôsob uskutočnenia reformy, overený na mnohých miestach. Je potrebné, aby si každý ruženčiar uvedomil, čo si tá-ktorá forma ruženca vyžaduje. Preto budú v rámci reformy rozdane nové prihlášky, na ktorých sú uvedené hlavné zásady stanov. Jednotliví ruženčiar sa budú môcť rozhodnúť, do akej formy ruženca sa zapíšu.

Základnou formou je živý ruženec. Členovia živého ruženca sú združení v ružiach po 20 členoch. Každý sa modlí jeden desiatok, takže všetci dvadsiati sa pomodlia celý ruženec. Desiatky sa vymieňajú raz mesačne formou losovania na spoločnom stretnutí. Kto sa dlhodobo nemôže zúčastňovať spoločných stretnutí, môže si vybrať jednu z ďalších foriem, svätý alebo večný ruženec. Pri svätom ruženci je záväzok pomodliť sa v priebehu týždňa všetky 4 ruženecy. Večný ruženec je záväzok pomodliť sa všetky 4 ruženecy vo zvole-

nú tzv. hodinu bdenia 1 x mesačne alebo ročne. U nás budú rozdane nové prihlášky do 15. septembra. Následne budú vytvorené nové ruže a zvolení horlitelia ruží, finančná komisia a horliteľ bratstva.

Povzbudzujeme všetkých ruženčiarov, aby sa nebáli aktívnejšie zapojiť do ruženca, veď jedno mesačné stretnutie na modlitbe nie je veľkou záťažou. Ako vraví Kristus, moje jarmo je príjemné a bremeno ľahké.

Súčasťou duchovnej obnovy okrem prednášok boli aj modlitby sv. ruženca a adorácia, sväté omše a možnosť prijať sviatosť zmierenia. V prednáškach sme sa dozvedeli veľa nového o podstate modlitby, o ružencovom hnutí a pápežských do-

kumentoch týkajúcich sa ruženca.

Aj touto cestou veľké Pán Boh zaplat' a úprimná vďaka za prednášky exercitátorovi, ktoré boli podané s veľkou horlivosťou a osobným nasadením. Prítomní z Prievidze a okolia boli veľmi povzbudení pre ďalší duchovný rast vo viere a v osobnom vzťahu k nášmu Bohu.

Naše poďakovanie patrí aj p. dekanovi Martinovi Dadovi za duchovnú podporu, usporiadateľom a všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k priebehu tejto duchovnej obnovy.

Text a foto: K. Pogorielov

Nahrávky prednášok vo formáte MP3, resp. CD, je možné ešte objednať do 15. augusta na tel. č. 542 54 31, resp. 0949 854 621.

Denný detský letný tábor

Kde bolo, tam bolo ... Aj takto by sa dal označiť začiatok letných prázdnin v našej farnosti. Od 11. - 15. júla sa v nej totiž uskutočnil denný detský letný tábor, ktorý sa niesol v duchu rozprávok. Spestril týždeň nielen deťom, ale všetkým, čo boli jeho súčasťou.

Celý týždeň bolo o zábavu postarané. Rána sme začínali rannou modlitbou pripravenou Gustikom. Deň sme vždy ukončili svätou omšou vo farskom kostole, kde sa počas kázne pán kaplán prihováral nielen našim

malým výletníkom, ale celému farskému spoločenstvu. Po svätých omšiach nasledovalo krátke vyhodnotenie dňa a odovzdávanie sladkých odmien pre našich malých bojovníkov.

Začiatok...

V pondelok sme si pre deti pripravili mnohé zábavné súťaže, ktoré prebiehali v parku na Starom sídlisku. Po ich skončení sme sa spoločne presunuli do centra Brána, kde nás čakal výborný obed. Po ňom zas eRkotance na farskom trávniku. Utorok sme deťom okorenili výle-

tom na kúpalisko do Partizánskeho, kde sa vybláznili nielen oni, ale aj samotní animátori. Cestovanie vo vláčiku prebehlo bez komplikácií. Cestou tam aj späť sme hrali rôzne hry. Po šťastnom návrate domov nám pani kuchárka naplnila naše hladné brušká.

Ďalší deň bol sprevádzaný rozličnými súťažami spojenými s dejom rozprávky O dvanástich mesiačikoch. Po splnení súťažných úloh všetkými skupinkami sme ďalej putovali do rozprávkového lesa nazývaného Lesopark, kde sme si opekali špekačky, hrali futbal, oddychovali sme, alebo sa bláznili na preliezkach. Po súťaživej strede nás vo štvrtok čakala „vysokohorská“ túra na Kalváriu nad Bojnice. Deti celý náročný výstup sprevádzaný slnečným počasím zvládli vynikajúco.

... a koniec

Ani sme sa nenazdali a bol tu koniec týždňa - piatok. Počasie bolo oproti predchádzajúcim dňom trochu chladnejšie, ale to nás ani v najmenšom neodradilo. Pokračovali sme v súťažení na Mariánskom vršku. Tu nás privítali dve princezné, ktoré nám porozprávali rozprávku Sol' nad zlato. Všetci sme sa skvele

zabavili. Po záchrane kráľovstva aj nás čakal kráľovský obed. Koniec týždňa sme oslávili tak, ako sa na kráľovskom dvore patrí, a to eRko tancami.

Veľká vďaka patrí animátorom, ktorí sa s láskou a s trpezlivosťou starali o deti, kňazom, pani kuchárke. Ďakujeme všetkým, čo akýmkoľvek spôsobom pomohli tomuto dielu, konkrétne spoločnosti Nestlé Slovensko za sladkosti a bohuznámym darcom za sumu 155 €. Takisto ďakujeme za podporu Združeniu kresťanských spoločenstiev mládeže. Na prvom mieste však chceme poďakovať nášmu nebeskému Otcovi, ktorý sa počas celého týždňa o nás s láskou staral.

Text a foto: Lucia a Dominika

Piaristický - indiánsky tábor

V nedeľu 10. júla zamierilo 47 detí z Piaristickej spojenej školy v Prievidzi do dedinky Lúčky pri Kremnici, kde mali stráviť šesť dní v tábore. Na chvíľu sa stali indiánskymi členmi kmeňa Wotang-šu na čele s veľkým náčelníkom Jochanánom (páter Ján Hríb) a dvoma pomocníkmi, Ohnivým bleskom (Robom Václavíkom) a Dunivým hromom (Lukášom Palajom).

Celý týždeň sa deti prostredníctvom rôznych športových súťaží, bobríkov poslušnosti a vytrvalosti, bobrika dobrých skutkov a, samozrejme, aj

prostredníctvom svätých omší, pripravovali na skúšku indiánskej dospelosti. Podarilo sa im ju zvládnuť vďaka pomoci dvanástich stopárov,

ktorí sa celý týždeň o malých Indiánov svedomito starali.

Počas nabitého týždňa sa im podarilo navštíviť stred Európy a kmeň Veselých očí (kapucínov) v Kremnických Baniach i dedinku Kopernica, v ktorej sa nachádza kláštor sestier klarisiiek kapucínok. Neobišli ani Kremnický hrad. V tábore nechýbala nočná hra a bláznivý nočný lov bizónov.

V sobotu 16. júla sa deti už ako dospelí Indiáni vrátili späť domov - vďačné za krásne počasie a za všet-

ky nezabudnuteľné zážitky nášmu dobrému Veľkému Manituovi, ktorý sa o ne po celý týždeň staral a ochraňoval ich.

Text: Romana Hofmanová

Foto: P. Ján Hríb, Sch. P.

Veselo o det'och a s det'mi

Miro Šmilňák bol taký „obyčajný“ človek. Textár, pesničkár, člen hudobnej skupiny Metelica, folkový spevák vystupujúci pod menom Miro Jilo, pracovne zamestnanec diagnostického centra. Až do chvíle, kedy sa stala jedna úžasná vec. Narodil sa mu syn Miško.

Podobne ako iní hudobníci slovenskej kresťanskej hudobnej

„chytľavosť“, ale i textársku nápaditosť. V jeho piesňach je totiž možné všetko. I chytať mušky spod pazušky, prípadne ako moreplavec preplávať celú vaňu.

scény (Mária Podhradská, Rišo Čanaky, Križiáci), aj Miro inšpirovaný svojím vlastným dieťaťom sa dal na „detskú“ hudobnú dráhu. Začal skladať piesne nielen o det'och, ale i pre deti. „Na tvorbu už teraz veľa času nemám,“ hovorí. „Keď Miško spí, nemôžem hrať. Keď je hore, treba sa mu venovať. Preto nové piesne vznikajú v mojej mysli hlavne vtedy, keď ho kočíkujem.“

On sám nazýva svoje piesne jednoduchými trojakordovými skladbičkami. Ich zdanlivá jednoduchosť však v sebe skrýva nielen veľkú

Príd'te si počas Farského dňa v rámci privedzdskej púte vychutnať koncert pre deti v podaní Mira Šmilňáka. Možno pochopíte, že aj dieťaťom „ogrckaná kravata“ je pre rodiča jeden malý zázrak. ☺

Text: Petra Humajová
Foto: Mária Šmilňáková

Koncert sa uskutoční v nedeľu, 14. augusta, o 16:00 hod. na ihrisku pri strednej odbornej škole stavebnej neďaleko Priemstavu.

V uplynulom mesiaci sa sedem rodín z nášho dekanátu zúčastnilo Rodinného tábora „YWAM“. Medzinárodná a medzidenominačná misijná organizácia YWAM (Mládež s misiou) je zameraná na ohlasovanie evanjelia o Božom kráľovstve. V praxi ide o to, ako prinášať Božie princípy do všetkých oblastí každodenného života človeka.

Rodinný tábor je zameraný na prinášanie princípov Božieho kráľovstva do rodiny, vzťahov manželov, detí a do výchovy. Tu ponúkam niekoľko ucelených myšlienok na tému rodiny, ktoré odzneli na prednáškach počas tábora.

Život z vlastných síl

Ako kresťania často oddelujeme duchovný život od bežného. Máme dojem, že sme duchovní len vtedy, keď sa nachádzame v kostole, na modlitbách, chválach, poklone... Keď sme v práci alebo doma pri deťoch, vnúčatách či rodičoch, nemáme pocit že konáme niečo duchovné. To však nie je pravda. Ak som kresťan, som pozvaný byť duchovným človekom. Moja rodina je miestom, kde sa táto „duchovnosť“ začína aj dovŕšuje. Odtiaľ si ju nesiem do práce, školy, kostola, na stretko... Ak svoju duchovnú (náboženskú) aktivitu obmedzím len na kostol či stretko, čoskoro stratím sily a začnem si uvedomovať, že svoj duchovný život žijem len z vlastných síl.

Prázdny sklad

V Prvom liste apoštola Pavla Timotejovi (1 Tim 3,4) môžeme nájsť inšpiráciu k spätosti života v cirkvi a života v rodine. Jednoducho povedané, ak sa vieš postarať o svojho manželského partnera, tak sa budeš vedieť postarať aj o Cirkev; a ak úspešne vedieš svoje deti k žitiu s Bohom, tak ti to pôjde aj v službe v cirkvi.

Čiže svoje priority v živote by sme mohli zoradiť takto: 1. osobný život s Bohom, 2. manželstvo, 3. deti, 4. verejný život. Ak zlyháva prvé, bude trpieť aj všetko ďalšie a človek čosko-

ro zistí, že nežil s Bohom a má „prázdny sklad“.

Ak chcem členom rodiny priniesť Božie kráľovstvo, musím najprv naplniť ich potreby - posilniť ich. Rovnako to robil Pán Ježiš, ktorý najprv uzdravoval, kriesil, krmil... až potom hlásal evanjelium.

Základné potreby, ktoré chce Boh cezo mňa dať členom mojej rodiny, sú: 1. pozornosť, 2. úcta, 3. ocenenie, 4. povzbudenie, 5. prijatie, 6. bezpečie, 7. láska. Otcovia a mamy, nikdy nezabudnite naplňovať týchto sedem potrieb, ak sa chcete navzájom viesť k Bohu.

Výprava za zásobami

Ak chcem, aby moja rodina nežila z vlastných „zásob“, ale aby čerpala silu z Boha, tak Ho o to musím na prvom mieste požiadať. Každý člen rodiny potrebuje mať svoj vlastný čas, ktorý bude tráviť s Nebeským Otcom. Pozemský otec: Otcovia, našou úlohou je hovoriť slová požehnaní každému členovi rodiny. Ako budeme o našich ženách a deťoch hovoriť, takí budú. Ak budem stále niekomu z rodiny hovoriť: „Si nešikovný!“, on to odo mňa ako od otca skôr či neskôr prijme a stane sa nešikovným.

Úcta k rodičom: Či som dieťa alebo

dospelý, vždy som niečí syn alebo dcéra. Naši rodičia nám budú rodičmi navždy. V dospelosti sa od nich síce odpútame, ale až do smrti si ich máme vážiť, ctíť, pomáhať im a žehnať ich.

Konflikty: Konflikty sú veľmi vzácnymi spôsobmi na budovanie vzťahov. Musíme ich však chcieť riešiť. Ak z konfliktu utečiem, konflikt si ma nájde nepripraveného a zrazí ma. Konflikt treba riešiť v duchu úprimnosti, otvorenosti a odpúšťania, v snahe pozrieť sa na vec z pohľadu toho druhého.

Keď si tieto tri body zhrnieme, znamenajú asi toto: Ak nie je každá oblasť môjho života preniknutá skutočnosťou, že verím v živého Boha, tak žijem z vlastných síl. To sa mi v určitom bode stane osudným. Zrazu nebudem vedieť, čo ďalej. To je dobrý východiskový bod, odkiaľ sa môžem vybrať za zásobami síl, ktoré dáva Boh. Postupne mu odovzdám všetky oblasti svojho života. Najlepšie bude, ak začnem svojou rodinou.

V budúcom čísle si povieme o konkrétnych Božích princípoch v rodine.

Text a foto: Augustín Ugróczy

Putovanie - radosť či prežitok?

Prvá „naozajstná“ púť, ktorú som prežila so svojou rodinou, bola púť na Staré Hory. Taká klasika. Autobus plný bábíček modliacich sa celú cestu ruženec. Počas sv. omše sedenie v dave ľudí na zemi pod stromom (po chvíli sme zistili, že aj v mravenisku). Organizačné problémy. Presun do kostola, pretože pri Studničke sa minula Eucharistia. Nekonečná cesta domov v neznesiteľnom teple, v autobuse naplnenom okrem ľudí už aj fľaškami plnými starohorskej vody. Ako dieťa ma to nie veľmi oslovilo.

Prešlo pár rokov a opäť som dostala pozvanie na púť. Tentokrát iné. Spolu s niekoľkými mladými z piaristického kostola sme na čele s pátrom Jánom Hríbom mali putovať pre mňa úplne novým spôsobom. Vyraziť sme mali z Blatnice. Skončiť na Starých Horách. Medzitým prejsť približne 23 km a zdolať prevýšenie viac ako 1000 m. To všetko v duchu Máriiných slov: „Urobte všetko, čo vám povie!“ (Jn 2, 5b) Táto púť sa pre mňa stala púťou s veľkým „P“. Asi práve počas nej som pochopila, čo znamená „putovať“.

Púť ako cesta

Pred časom sa jeden známy slovenský týždenník, ktorý nemá kresťanské zameranie, venoval problematike mariánskej úcty, púti a putovania. So záujmom som čítala danú reportáž, pretože som bola zvedavá, k akému

záveru prídu autori. Budú považovať púte za prejav náboženského fanatizmu? Alebo sa uznanlivo vyjadria o tých, ktorí ešte putujú?

Inšpirovaná nimi, rozhodla som sa i ja spraviť malý prieskum. Čo pre veriacich mladých ľudí súčasnosti znamená slovo púť?

Ondrej (37): „Púť je podľa mňa cesta. Uvedomenie si, že na tomto svete

sme stále na ceste a snažíme sa dostať do cieľa. Púte nám pomáhajú oživiť v nás zmysel pre cieľ.“

Barbora (21): „Pút' podľa mňa vyjadruje, že zmysel má aj c/Cesta, nielen cieľ.“

Laura (30): „Podľa mňa je pút' spôsob zrieknutia sa vlastného pohodlného Ja a darovania sa svojmu Stvoriteľovi s dôverou, vďakou či prosbou o niečo. Je to tiež možnosť vytvoriť spoločenstvo s rovnako putujúcimi členmi Cirkvi. A v neposlednom rade je to aj spôsob vyjadrenia a prehlbenia viery a evanjeliovkej lásky.“

Jana (29): „Ja osobne vnímam pút' ako šancu, ktorá sa nám ponúka - šancu nájsť či znovuobjaviť, kto je Boh a kým je pre mňa. Je to príležitosť opustiť zabehané kolaje každodenného života, vyskočiť z rozbehnutého vlaku, aby sme sa na chvíľu zastavili a zistili, kam sa vlastne „rútime“.“

Daniel (25): „Pút' pre mňa znamená rozhodnutie stráviť čas na mieste, kde načerpám silu.“

Má putovanie význam?

Slovo „pút“ znie pre naše okolie niekedy dosť archaicky. Preto moja ďalšia otázka smerovala k tomu, či oslovení mladí ľudia považujú pút' za niečo, čo má význam aj v súčasnosti.

Ondrej (37): „Púte majú určite význam aj dnes. Možno dokonca ešte

väčší, než v minulosti. Dnešná doba je veľmi rýchla a hlučná. Veriaci majú v bežnom živote málo času a priestoru na skutočné stíšenie sa. Práve toto im pút' umožňuje. Je to jedna z možností, ako oživiť svoj duchovný život. Sám som sa zúčastnil niekoľkých pútí a vždy sa mi páčila ich pokojná atmosféra. Napokon, bohatá účasť mládeže na púťach dokazuje, že púte nie sú len pre „staré babky“.“

Barbora (21): „Pút' rozhodne nie je relikť. No každá tradícia musí žiť z viery prežíanej v súčasnosti, a nie v tej, ktorá hľadá útočisko v minulosti.“

Laura (30): „Púte majú význam aj dnes. Možno ešte väčší, ako v minulosti. Teraz sú ľudia veľmi pohodlní a musia vynaložiť viac úsilia, aby sa premohli, zriekli pohodlnosti a urobili niečo spojené s námahou. V meste, z ktorého pochádzam, sa počas komunizmu zúčastňovalo pútí oveľa viac ľudí, ako po jeho páde. Zarážajúce, nie?“

Jana (29): „Myslím, že púte majú svoje miesto aj v dnešnej dobe. My, ľudia súčasnosti, si totiž veľmi ľahko osvojujeme konzumný spôsob života zameraný na pohodlie a na materiálne vlastníctvo. Slová ako odprieť si, postíť sa, obetovať sa, sú nám často veľmi proti mysli. Ale ak prijmeme pozvanie na pút', vyžaduje to od nás práve obeť - zriecť sa nášho nesmierne príjemného domáceho pohodlia a oddychu a ísť. Možno nám bude príliš teplo, alebo zima, možno budeme smädní a budeme jesť len paštéty a budú nás bolieť nohy... Ale práve takáto obeť je, myslím si, akousi terapiou proti konzumu.“

Daniel (25): „Púte určite majú význam v tejto dynamickej dobe plnej deadlinov a stresu. Človek potrebuje

reset z každodenného kolotoča a putovanie mu zabezpečí čas na rozjímánie nad zmyslom jeho snaženia a konania.”

Pútnikov bude čoraz viac

Je zaujímavé, že rovnako ako z odpovedí mnou oslovených veriacich mladých ľudí, aj z vyjadrení daného týždenníka plynie podobný záver. Púte majú zmysel aj v dnešnej dobe. Dokonca autori spomínanej reportáže idú i kamsi ďalej, nad rámec náboženstva, keď píšu: *„Je pravdepodobné, že ku klasickým mariánskym pútnikom sa aj u nás bude pridávať čoraz viac ľudí, ktorí seba samých ani neoznačujú za veriacich, ale fascinuje ich samotná púť ako hľadanie cesty k sebe. Možno časom aj k Bohu.“*

A čo „naša“ púť?

Sviatok Nanebovzatia Panny Márie. Už od 15. storočia sa pri príležitosti tohto sviatku konajú na Mariánskom vršku v Prievidzi púte. Vo svojej knihe *Sila slabých a slabosť silných* Anton Hlinka spomína, že v roku 1988 sa napriek totalite púte v Prievidzi zúčastnilo približne 8000 ľudí, prevažne mladých. Boli síce pod dohľadom ŠtB, ale i tak sa im púť podarilo spojiť

s celonočným programom. A to mala byť Prievidza prvým ateistickým okresom na Slovensku. Pri pohľade na súčasnosť je to dosť podstatný rozdiel. V počte - a možno i v úmysle.

Časy sa menia. Neviem, koľko ľudí možno tento rok na „našej“ púti čakať. Neviem, pre kolkých z nich slovo „púť“ ešte niečo znamená. No jedným som si istá. Keď som pred pár rokmi prišla na Mariánsky vršok v očakávaní príjemných stretnutí a veľkého duchovného povzbudenia, a nezažila som nič z toho, bola som sklamaná. „Toto je púť?“ myslela som si. Napriek tomu sa mi v srdci usadil hlboký pokoj. Nemal žiadnu vonkajšiu príčinu. Vtedy som pochopila. Bola to púť. Naozaj. Rovnako ako tá starohorská s babičkami, i turistická s mladými. Každá z nich si vyžadovala obeť. Každá z nich priniesla svoje ovocie.

Pripravila: Petra Humajová

(Použitá literatúra: Anton Hlinka: *Sila slabých a slabosť silných*; Eva Čobejová, Jozef Majchrák: *Storočia s Máriou* - časopis .týždeň, 37/2010)

Ilustračné foto: M. Melicherčíková

Kto má svoj úmysel, nevníma púť ako folklór

Pred viac ako dvadsiatimi rokmi nás krmili červenou náukou, uviazali nám na krk červené šatky a chceli nás nasilu zjednotiť. Pokúšali sa z nás urobiť konformné stádo, ktoré ničomu nerozumie, ale ide za ideou. Na sviatok sv. Jozefa robotníka nám dali do rúk mávatka a museli sme „putovať“ za fatamorgánou Leninovej nauky. Oslavovali sme prácu, a nik nevedel, prečo. Dôvodov na oslavu sa našlo omnoho viac, lebo totalitný režim cítil, že ľudia potrebujú starorímske „chlieb a hry“. Preto vytváral ceremónie, ktoré mali v ľuďoch vzbudiť pocit spolupatričnosti, dojem spoločného názoru a osobného zainteresovania.

Po páde režimu sa otvorilo veľa možností. Jednou z nich bol fakt, že sa zlegalizovali pútnické miesta a svätyne. Ľudia sa už nemuseli zhromažďovať preto, lebo tak rozhodli komunistickí mocipáni, ale preto, že

sami chceli. Neschádzali sa tajne potme na cintorínoch okolo kostolíkov, ako to bývalo aj na Mariánskom vršku v Prievidzi, ale mohli verejne demonštrovať svoje názory a náboženské presvedčenie.

Pútnický „boom“

Po revolúcii prišiel veľký „boom“ všetkého kresťanského. Za Pannou Máriou sa rozbehlo mnoho rôznych duší. Začali sa organizovať viacdnové púte nielen na Mariánskom vršku v Prievidzi. Chodilo sa aj ďalej. Veriaci sa zhromažďovali v auto-busoch, ktoré smerovali každý mesiac na Staré Hory, aby si uctili Starohorskú Panu Máriu. Nosili si odtiaľ liečivú vodu a duchovné sily, nechávali tam svoje starosti a prosby (často vytesané do mramorových tabuliek). Verili a dodnes veria, že ich prosby budú vypočuté a že putovať sa oplatí. Mnohí chodili aj do Šaštína, Turzovky, Levoče, Litmanovej. Neprosili o banality, ale zasväcovali Panne Márii celé svoje životy.

Mimo vlasti

Okrem pútí po Slovensku sa vybralo veľa ľudí aj za hranice svojej vlasti. Spomínam si na jeden vydarený zájazd prievidskej mládeže do Ríma a iných talianskych miest, kde sme

plní nadšenia, že môžeme pár rokov po revolúcii prekročiť hranice, putovali priamo za Sv. Otcom Jánom Pavlom II..

Väčšina z nás mala sotva na zaplatenie cestovného. Bývali sme na okraji Ríma v kempe v dosť nehostinných podmienkach. Pamätám si, že sme určitý čas mali úplné minimum jedla, ale Pán Boh sa o nás postaral. Takže sme nielen „prežili“, ale stretli sme sa aj so slovenskými rodákmi žijúcimi v Taliansku. Navštívili sme Vatikán, vatikánske záhrady a Vatikánsky rozhlas. Zúčastnili sme sa audiencie so Svätým Otcem, ktorý nás oslovil našou rodnou rečou.

Boli sme hrdí, že sme doputovali tak ďaleko. Nevadili nám žiadne prekážky.

A čo dnes?

Od revolúcie prešlo viac ako dvadsať rokov. S mladými sme odspievali na Mariánskom vršku niekoľko ročníkov mládežníckych programov a prenechali sme štafetu mladším. Lúka bývala niekedy preplnená, niekedy poloprázdna. Rovnako ako srdcia ľudí. Jedni zahoreli nadšením ísť na vršok demonštrovať svoju vieru a stretnúť sa s Pannou Máriou, iní mi povedali, že to je len folklór. Že prievidszká púť, to je vôňa perníkov a cukrových ruženčekov a boj o miesto v tieni, alebo v blízkosti hlavného celebranta. Zhromaždenie pánov v bielych košeľach a dám v nových šatách.

Demokracia nám dala na výber. Dnes už nemusíme bojovať s totalitnou mocou a so zákazom zhromažďovania sa, dnes sa mám môžem postaviť do cesty iní osobní nepriatelia - naša lenivosť, zľahčovanie či nedôvera v Božie veci. Dôležité je vedieť si zodpovedať otázku, prečo chodíme na Mariánsky vršok.

Text: MJL

Ilustrčné foto: M. Melicherčíková

Zázraky priam na počkanie

Pri jednom našom rozhovore mi pán dekan Martin spomenul svoj veľký sen - ísť na pút' do Santiaga de Compostela, k hrobu svätého apoštola Jakuba. To znamená zhruba 800 km severným Španielskom pešo. Taká pút' sa mi zdala byť veľkou výzvou, a tak som predbežne súhlasil, že pôjdem s ním. O dva týždne nabrali veci rýchly spád.

Pán dekan mi oznámil, že sú k dispozícii letenky. Ja som si zas overil termín štátnych skúšok a promócií. Termín púte bol presne medzi týmito dvoma dátumami, čo znamenalo, že môžem ísť. Všetky veci, ktoré bolo potrebné vedieť, som si naštudoval z článkov na internete. Čo som sa nedozvedel tam, to mi objasnil pán dekan a ostatní spolupútnici.

Credencial pre pútnikov

Z bratislavského letiska sme 2. júna leteli do Barcelony, odkiaľ bolo potrebné dostať sa do Saint Jean Pied de Port. Je to mestečko, ktoré sa nachádza ešte na francúzskej strane Pyrenej. Dorazili sme tam tesne popoludní. Pred púťou sme sa museli zaregistrovať, pretože každý pútnik tu dostane pútnický preukaz - credencial, na základe ktorého sa potom môže ubytovať v špeciálnych ubytovniach pre pútnikov.

Zaregistrovaní sme boli okolo druhej popoludní. Napriek odporúčaniu vyraziť až na ďalší deň sme sa na prvú etapu púte vybrali hneď. Jej dĺžka bola 27 km a prevýšenie zhruba 1300 výškových metrov. Na vrchole najvyššieho kopca sme prišli na to, že to nebolo najlepšie rozhodnutie. Nasledovalo totiž prudké klesanie, ktoré bolo pri 12-15 kg batohoch naozaj náročné.

Boleli nás všetky svaly

Po prvých troch či štyroch dňoch sme postupne začali mať problémy so šľachami a kĺbmi. Objavili sme na tele aj také svaly, o existencii ktorých sme dovtedy vôbec nevedeli. Niektorým z nás sa k bolestiam pridali aj nepri-

jemné pluzgiere na chodidlách. S týmito problémami sme však dopredu viac - menej počítali. Často sme sa navzájom povzbudzovali a motivovali. Vďaka nim sme pochopili, v čom spočíva sila skupiny.

Jednotlivec to má na takejto púti oveľa ťažšie. Niektorí z nás sa o tom presvedčili na vlastnej koži, keď kvôli bolestiam a problémom museli niekoľko dní putovať individuálne, vlastným tempom. Ako výstižne povedala jedna pani z Talianska, „camino“ sa nesmie ísť rýchlo, ale vytrvalo.

Desaťročný pútnik s otcom

Množstvo národov a krás

Naša pút' však nebola len o bolesti a neprijemnostiach. Stretli sme veľké množstvo skvelých ľudí, počnúc chlapcom z Ruska, ktorý mal asi 10 rokov a putoval so svojím otcom (vyrazili pár dní po nás a bez nejakých zdravotných problémov nás predbehli), až po mnohých pútnikov vo výrazne pokročilom veku. Okrem Európanov tu nechýbali Kórejci, Američania, Kanadania... Po Camine jednoducho kráčal celý svet.

Bolo krásne sledovať krajinu, ktorou sme putovali. Boha sme mohli vidieť v množstve drobností a krás,

ktoré si inokedy ani nemáme čas uvedomiť a berieme ich ako samozrejmosť. Na niektorých úsekoch nebola k dispozícii ani pitná voda, ani nocľah. Pán však

všetko vždy vyriešil tak úžasne, že sa nedalo nemyslieť na jeho prítomnosť medzi nami. Možno to vyznie trúfalo, ale na Camine sa zázraky diali takmer na počkanie. Aj sila modlitby vzrástla - už len preto, že sme sa na ňu dokázali viac sústrediť.

Na Ceste svätého Jakuba má človek veľa času premýšľať. Hovorí sa, že si na ňu treba obuť pekné topánky, lebo človek na ne veľkú časť dňa počas rozmýšľania pozerá. To môžem potvrdiť :-).

Vytúžený cieľ

Myslel som si, že keď dorazíme do Santiagu, všetci sa rozplačeme od šťastia. Konečne nadišla chvíľa, kedy sme prešli okolo tabule Santiago - ale nič sa neudialo. Žiaden významný pocit. Len ďalšie mesto na dlhej ceste.

Až na druhý deň v katedrále na svätej omši pre pútnikov, pri ktorej koncelebroval aj náš pán dekan, to prišlo. Keď som ho uvidel v ornáte prichádzať k oltáru, rozplakal som sa ako malý chlapec. V tej chvíli som si uvedomil, čo všetko sme na tejto ceste spolu prežili a koľko sme toho prešli.

Do Božích rúk

Po návrate z tejto púte vnímam všetky problémy a bežný život úplne inak. Nesnažím sa za každú cenu všetko vyriešiť svojimi silami. Oveľa viac odovzdávam veci do Božích rúk. A myslím, že to sme si tam uvedomili všetci. Napriek tomu, že sme šli po tej istej ceste, každý z nás prešiel a prežil svoje vlastné Camino. Camino, na ktorom sme oveľa viac pochopili Božie plány. A aj to, ako by mal ďalej vyzerat' náš život.

Každému kto pocíti, že by chcel túto cestu absolvovať a že by ju zvládol, ju môžem len a len odporučiť. Jedno z rozhodnutí, ktoré som tam urobil ja, je, že si túto cestu ešte raz zopakujem. Som si však istý, že to nebude také isté Camino, aké som prešiel teraz.

Text a foto: Lukáš Novák

Camino ostalo hlboko vo mne

Bolesti klbov a šliach

Katedrála v Santiagu de Compostela je jedným z najvýznamnejších pútnických miest kresťanov, nekresťanov i ľudí iných náboženských vyznaní. Ist' sem na pút' - mnohí nosia v sebe tento sen. Začiatkom leta do Santiagu putoval aj náš pán dekan Martin Dado (34).

Pán dekan, čo vás viedlo vybrať sa na pút' práve do Santiagu de Compostela?

Motívov pre moje camino (cestu) bolo viac. Tým najpodstatnejším a najdôležitejším však bola osobná zmena, teda pokánie, polepšenie sa a hľadanie. A keďže viem, že som slabý, hľadám pomoc toho, kto je silnejší, kto vie a môže pomôcť. Pomoc Boha.

Koľko kilometrov ste prešli?

Naša cesta merala približne 800 km, ale ťažko hodnotiť cestu len podľa vzdialenosti. Camino je o inom.

Aká bola mentalita putujúcich? Prejavila sa solidarita a láska k bližnému v najťažších chvíľach putovania?

Pútnici sú ako jedna rodina. Samozrejme, nie všetci prichádzajú putovať. Pohnútky ľudí, ktorých sme stretali, boli rozličné. U niektorých duchovné, iní prichádzali kvôli osobnému poznaniu a psychickému zotaveniu. Niektorí prichádzali pracovne - pozorovať ľudské vzťahy, alebo hľadať inšpiráciu na písanie cestopisov. Napriek rozličným úmyslom tu necítiť nevraživosť. Kto raz vykročí na camino, je súčasťou veľkej rodiny.

Prekvapilo vás správanie ľudí, od ktorých by ste možno nikdy nečakali pomoc?

Áno. Viete, camino prekvapí každého svojším spôsobom. Asi najväčším obohatením, aspoň pre mňa, bola skúsenosť vyprázdnenia a oslobodenia. Na putovaní je vzácné to, že zistíte, ako málo potrebujete na to, aby ste boli šťastní. Dokonca zistíte, že nepotrebujete nič z toho, o čom ste si mysleli, že je k šťastiu nutné a dôležité. Celý čas zápasíte o to, aby ste sa vzdali svojich vecí, predstáv, plánov, túžob, predsavzatí a snov. Ak sa vám to podarí, tak začínate vnímať okolie inak. Ja som si to nazval oslobode-

ním. Začínate inak vnímať ľudí, Boha i seba.

V tomto neznesiteľnom chaose sa ľudia potrebujú a stretajú už len z nutnosti. Keď sú hladní, keď ich k tomu nútia pracovné povinnosti. Dokonca sa aj modlia len z nutnosti, alebo ak niekto ochorie. Asi to už ani nestihneme vnímať, tak sme si na to zvykli.

Camino pre mňa bolo dôležitou skúsenosťou, že človek je pre človeka darom, nie nutnosťou. Potetovaný chlap, za ktorého by ste nedali ani deravý cent a v meste by ste sa mu možno vyhli, rozdával pútnikom radosť. Američanka, nad ktorou by ste hodili rukou, protestantka, bola prvá, ktorá mi ošetrila spálené lýtka. Rodina Talianov si nás doslova adoptovala. Nemec bol zas asi najskromnejším pútnikom, akého som stretol. Tu sa lámali staré barikády predsudkov o ľuďoch a zároveň rástlo niečo nové, pre mňa ešte stále neznáme, ale krásne poznanie.

Ktorý z duchovných zážitkov je pre vás nezabudnuteľným?

To neviem povedať. Keď idete niekam na neznáme alebo výnimočné miesto, donesiete si zvyčajne osobné zážitky, na ktoré potom spomínate. Myslel som si, že to bude podobne. Mýlil som sa. Na camino nespomínam, ono ostalo kdesi hlboko vo mne. Cítim, že to podstatné zapustilo korene a ešte len klíči.

Ale určite je veľa vecí, o ktorých sa dá rozprávať a na ktoré sú mnohí zvedaví. Aj preto ma niektorí zastavujú a pýtajú sa na ne. Ak sa mi to podarí, chcel by som v blízkom čase pripraviť verejnú prezentáciu o ceste do Santiaga. Tam bude určite veľa priestoru na zážitky i otázky.

Chceli by ste sa ešte vrátiť k hrobu sv. Jakuba?

Myslím, že camino sa už nedá opakovať, je jedinečné. Preto nevnímam

Prechod Pyrenejami

túžbu vrátiť sa k hrobu sv. Jakuba. Ja som si ho vzal so sebou. Pre mňa to už nie je miesto niekde na konci Španielska, ale stalo sa súčasťou môjho života. Camino odporúčam každému,

kto vnútorne na podobné rozhodnutie dospel.

Za rozhovor ďakujú
Anka Gálová a M. K.

8/11

Liturgické okienko

14. august 2011 - 20. nedeľa cez rok

Č1- Ved' môj dom sa bude volať domom modlitby pre všetky národy. Iz 56, 1.6-7
R - Velebte Pána všetky národy. Ž 67

Č2 - Lebo Božie dary a povolanie sú neodvolateľné. Rim 11, 13-15

Ev - Ježiš sa odobral do okolia Týru a Sidonu. Tu prišla k nemu istá kanaánska žena z tých končín a kričala: „Zmiluj sa nado mnou, Pane, syn Dávidov! Dcéru mi hrozne trápi zlý duch.“ Ale on jej neodpovedal ani slovo. Jeho učeníci ho prosili: „Pošli ju preč, lebo kričí za nami.“ Ale on odvetil: „Ja som poslaný iba k ovciam strateným z domu Izraela.“ Ona prišla k nemu, poklonila sa a povedala: „Pane, pomôž mi!“ On jej odpovedal: „Nie je dobré vziať chlieb deťom a hodiť ho šteňatám.“ - „Áno, Pane, ale aj šteňatá jedia odrobinky, čo padajú zo stola ich pánov.“ Ježiš odpovedal: „Žena, veľká je tvoja viera! Nech sa ti stane, ako chceš.“ A od tej hodiny bola jej dcéra zdravá. Mt 15, 21-28

21. august 2011 - 21. nedeľa cez rok

Č1- V ten deň zavolám svojho služobníka a oblečiem ho do tvojho rúcha. Iz 22, 19-23

R - Pre svoje večné milosrdenstvo neopust' nás, Pane. Ž 138

Č2 - Aké nepochopiteľné sú jeho súdy a jeho cesty. Rim 11, 33-36

Ev - Ježiš sa pýtal: „Za koho pokladajú ľudia Syna človeka?“ Oni vraveli: „Jedni za Jána Krstiteľa, iní za Eliáša a iní za Jeremiáša, alebo za jedného z prorokov.“ - „A za koho ma pokladáte vy?“ Odpovedal Šimon Peter: „Ty si Mesiáš, Syn Živého Boha!“ Ježiš povedal: „Blahoslavený si, Šimon, syn Jonášov, lebo ti to nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je na nebesiach. A ja ti hovorím: Ty si Peter a na tejto skale postavím svoju Cirkv a pekelné brány ju nepremôžu. Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva: čo zviažeš na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažeš na zemi, bude rozviazané v nebi.“ Potom prikázal učeníkom, aby nikomu nehovorili, že on je Mesiáš. Mt 16, 13-20

28. august 2011 - 22. nedeľa cez rok

Č1 - Zvádzal si ma, Pane, nuž dal som sa zviest'. Jer 20, 7-9

R - Za tebou prahne moja duša, Pane, Bože môj. Ž 63

Č2 - A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovou zmysľania. Rim 12, 1-2

Ev - Ježiš začal svojim učeníkom vyjavovať, že musí ísť do Jeruzalema a mnoho trpieť, že ho zabijú, ale tretieho dňa vstane z mŕtvych. Peter mu začal dohovárať: „Nech je milostivý Boh, Pane! To sa ti nesmie stať!“ On odpovedal: „Chod' mi z cesty, satan! Na pohoršenie si mi, lebo nemáš zmysel pre Božie veci, len pre ľudské! Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma. Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho. Lebo Syn človeka príde v sláve svojho Otca so svojimi anjelmi a vtedy odplatí každému podľa jeho skutkov.“ Mt 16, 21-27

Prvá lurdská pútnička Sv. Bernadeta Soubirousová

Zhruba pred dvesto rokmi boli Lurdy ešte pomerne malým a neznámym mestečkom na juhu Francúzska. Dnes patria medzi najväčšie pútnické miesta sveta. Približne milión pútnikov ročne sem prichádza prosiť Pannu Máriu o potrebné milosti. Nepoznáme ich mená a ani nádeje, ktoré do svojho putovania vkladajú. S istotou však môžeme povedať, že vieme, kto putoval za Pannou Máriou lurdskou ako prvý. Bolo to jednodu-

ché dievča, Bernadeta Soubirousová. V jaskyni Massabielle sa jej Panna Mária zjavila celkovo sedemnásťkrát.

Bernadeta Soubirousová sa narodila 7. januára 1944 v Lurdoch. Jej otec František bol mlynár, ale nedokázal dobre hospodáriť. Vďaka jeho štedrosti a zhovievavosti voči iným rodina prišla nielen o stály príjem, ale aj o dôstojné miesto na bývanie. Soubirousovci boli nútení ubytovať sa v priestoroch bývalého žalára, ktorý mesto pred časom zrušilo z hygienických dôvodov. Nebolo to zdravé miesto na bývanie zvlášť pre Bernadetu trpiacu astmou. Rodičia ju preto poslali do Bartrès, kde pomáhala pri opatere detí a pasení oviec.

Prvé zjavenie

Bernadeta mala už 14 rokov, ale ešte stále nebola na prvom svätom prijímaní. Nevedela ani poriadne čítať a písať. Hovorila nárečím, spisovná francúzština bola pre ňu ťažko zrozumiteľná. Vrátila sa na vlastnú žiadosť z Bartrès domov, aby sa v mohla pripraviť na prijatie Pána.

11. februára 1858 sa spolu so svojou sestrou Toinettou a priateľkou Janou vybrala zbierať drevo ku rieke Gáve. Dievčatá poľahky prebehli ľadovou vodou v blízkosti jaskyne Massabielle na druhú stranu. Chorľavá Bernadeta váhala. Zrazu sa stalo čosi nezvyčajné. Sama o tom hovo-

rí: „Vrátila som sa pred jaskyňu a začala som sa vyzúvať. Keď som si zobliekla prvú pančuchu, začula som hluk, ako asi náraz vetra.“ Po chvíli zbadala vo výklenku jaskyne nádherné biele odeté mladé dievča. Posunkom ju volalo k sebe. „Dala som ruku do vrecka a našla som v ňom ruženec. Chcela som sa prežehnať. Ale nemohla som zdvihnúť ruku k čelu. Ruka mi spadla. Zachvátilo ma ešte silnejšie vzrušenie, ruka sa mi triasla. Videnie spravilo znamenie kríža. Pokúsila som sa teda o to opäť, a tentokrát sa mi to už podarilo.“

Bernadeta sa s nádhernou Paňou pomodlila ruženec. Potom videnie zmizlo.

Kto je Pani?

Hoci si Bernadeta najskôr chcela nechať všetko pre seba, zjavenie ju tak oslovilo, že o ňom povedala sestre a kamarátke. Tie to vyradili rodičom. O chvíľu už o zjaveniach hovorili celé Lurdy. Čo sa to deje? Kto sa Bernadete zjavuje? A zjavuje sa jej vôbec niekto? Nie je to len prelud jej fantázie?

Bernadetu k jaskyni začali nasledovať davy pútnikov. Modlili sa ruženec, sledovali ju v extáze. Verili, i pochybovali. Mladé dievča vypoču-

vali policajti i kňazi, vyšetrovali lekári. Nik ju však nemohol pristihnúť pri niečom, v čom by si protirečila.

Posolstvo Lúrd

Krásna Pani často opakovala slovo „pokánie“. Želala si, aby na mieste zjavenia bola postavená kaplnka a aby sem prichádzali procesie. Pri jednom zo zjavení objavila podľa jej pokynov Bernadeta prameň, ktorý mal liečivé účinky. Začali sa diať zázračné uzdravenia. Ešte početnejšie však boli duchovné obrátenia a zázraky, ktoré ľudia prežívali pri pohľade na jednoduché dievča pokorne plniace Božiu vôľu.

Pri jednom z posledných zjavení prezradila Pani svoje meno: „*Som Nepoškvrnené Počatie*.“ Bernadeta nevedela, čo to znamená, dogma o Nepoškvrnenom Počatí Panny Márie bola prijatá len pár rokov predtým. Vtedajšiemu dekanovi v Lurdoch už ale začínalo byť všetko jasné. Samotná Cirkvej potvrdila o pár rokov neskôr pravosť zjavení.

Skrytý život

Keď Bernadeta dospelá, vstúpila do kláštora Milosrdných sestier v Nevers. Tam sa venovala práci ošetrovatelky a sakristiánky. Rehoľa jej umožňovala viesť pomerne skrytý život, hoci náporu zvedavcov sa nebolo možné úplne obrátiť.

Podľa slov Panny Márie nemala byť Bernadeta šťastná v tomto živote, ale až v nebi. To sa aj splnilo. Bernadeta veľa trpela, či už telesne, alebo duchovne. Keď 16. apríla 1879 vo veku len 35 rokov umierala, mala už za sebou duchovnú noc. Vo fyzickej oblasti ju okrem chronickej astmy trápil aj rozklad pľúc a chrlenie krvi, bolesti v žalúdku, nádor na kolene a tuberkulóza kostí. Jej posledné slová zneli: „*Svätá Mária, Matka Božia, pros za mňa, úbohú hriešnicu*.“

Bernadeta Soubirousová bola blahorečená v roku 1925 a svätorečená v roku 1933. Pri týchto príležitostiach bolo jej telo exhumované a v oboch prípadoch sa našlo v neporušenom stave. Dodnes sa uchováva v kláštore sestier v Nevers, kam v súčasnosti tiež smerujú kroky početných pútnikov.

Pripravila: Petra Humajová
(Použitá literatúra: René Laurentin:
Život sväte Bernadety;
www.fr.wikipedia.org)

Farská kronika od 25. júna 2011 do 25. júla 2011

**Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:**

Patrik Čičmanec
Alojz Krajčík
Alex Konečný
Simona Srnová
Aileen Bohunická
Lukáš Mutnianský
Ema Ranušová
Martin Štefek
Adrian Žember
Enrique Balogh
Skarlet Belkovičová
Samuel Tóth
Viktória Šovčíková

**Blahoželáme k prijatiu
sviatosti manželstva:**

Vladimír Štefanec a Jana Matušková
Ján Sukovský a Daniela Plachá
Ing Jozef Kohút a Lenka Jenčová

**S kresťanskou nádejou na stretnutie
vo večnosti sme sa rozlúčili
so zomrelými:**

Vladimír Čertík, 69 r.
Eduard Haumer, 87 r.
Štefan Chovan 81 r.
Jozef Frnka, 60 r.
Alžbeta Daubnerová, 96 r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením
BÚ v B.B. č. 1127/98

Vydáva:

Rímskokatolícky farský úrad
v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.

Teologický poradca:

Mgr. Martin Dado, dekan

Zodpovedný redaktor, sadzba:

Mgr. Alojz Vlčko,
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com
tel.: 0902 202 898

Vedúca vydania:

Mgr. Petra Humajová

Redaktori:

M. Melicherčíková, A. Gálová,
A. Karaková, A. Ugróczy

Kontakt:

web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej,
Mariánska 4, 971 01 Prievidza
tel.: 046 / 542 28 01

Náklady na tlač:

cca. 0,40 € (12,05 Sk)

Fotografie: titulná str. a str. 16-18

- L. Novák, zadná str.: hore - L.

Bátorová, dole - K. Pogorielov

Tlač: PATRIA l., spol. s r. o.

Prievidza. Tlač registrovaná
Okresným úradom v Prievidzi pod
č. MT 1/1994.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo
výberu a úpravy príspevkov.
Rukopisy nevraciamy.

PŮŤ K NANEBOVZATEJ PANNE MÁRII

PRIEVIDZA
13. - 14. AUGUST 2011

*"Poklady krále dělí krásavice domu."
(Žalm 68, 13)*

SOBOTA

- 16.00** Zhromaždenie veriacich vo farskom kostole sv. Bartolomeja
Sprievod na Mariánsky vršok
17.00 Mariánske večeradlo
18.00 Slávnostná sv. omša - celebruje Martin Dado, dekan
19.00 Program pre mladých
Divadlá, hosť: Andrej Karcagi, koncert TIMON, chvály, adorácia
22.00 Slávnostná sv. omša pre mládež - celebruje hosť večera

NEDEĽA

- 10.00** Slávnostná svätá omša - celebruje
ThLic. Ján Viglaš /rektor kňazského seminára v Badíne/
16.00 Farský deň /SOU Stavebné/
- zábavný program pre deti aj dospelých
Koncert pre deti: Miro Šmilňák
Futbal - ženatí proti slobodným
Necpalanka, guláš

Denný detský letný tábor 11.–15. júl 2011

Duchovná obnova 22. a 23. júl 2011, Farský kostol sv. Bartolomeja

